

Перелік питань із комплексного екзамену з актуальних питань мовознавства, літературознавства, методики викладання мови і літератури

1. Предмет і об'єкт фонетики та орфоепії. Фонетичне членування мовного потоку. Три аспекти у вивченні звуків. Варіанти та інваріанти фонем. Характеристика голосних фонем. Інваріант і варіанти губно-губної фонемі /в/. Теорії складу.
2. Прийменник як службова частина мови. Вживання прийменників. Семантичні типи прийменників. Синонімія прийменникових конструкцій.
3. Розробіть фрагмент уроку повторення вивченого матеріалу для учнів 10 класу профільної школи з теми «Прийменник як службова частина мови».
4. Проблематика сучасних компаративних досліджень.
5. Сполучник як службова частина мови, основні підходи до статусу сполучника. Морфологічний склад сполучників.
6. Головні члени речення. Підмет. Способи вираження підмета. Простий і складений підмет. Морфологічне вираження підмета.
7. Розробіть тестові завдання для учнів 10 класу профільної школи з теми «Способи вираження підмета».
8. Проблема методологічних засад сучасного літературознавства.
9. Розробіть фрагмент уроку з використанням репродуктивного методу. Доведіть його ефективність.
10. Розкрийте сутність проблемного підходу до вивчення теми «Сполучник як службова частина мови» у 10 класі профільної школи.
11. Інтермедіальні студії: проблематика, актуальність.
12. Наведіть приклад ефективного застосування дослідницького методу на уроці української літератури.
13. Традиційні підходи до вивчення другорядних членів речення. Прямий і непрямий додаток. Обставина, означення, прикладка. Складні випадки визначення другорядних членів речення.
14. Речення – основна синтаксична одиниця. Основні ознаки речення. Типи простих речень. Просте й складне речення. Система простих речень за класифікаційними ознаками. Поняття про просте ускладнене речення.

15. Розробіть 5 – 7 проблемних завдань для учнів 11 класу з теми «Система простих речень за класифікаційними ознаками».
16. Концепція інтертекстуальності в сучасному літературознавстві. Форми інтертекстуальних відношень.
17. Наведіть приклад навчальної ситуації уроку – сприйняття художнього твору. Який метод буде відігравати домінуючу роль?
18. Зміст і структура уроків в розвитку мовлення в старших класах профільної школи.
19. Міфокритична методологія в літературознавстві. Архетипна критика.
20. Наведіть приклад слова вчителя на етапі підготовки до сприйняття художнього твору.
21. Розробіть фрагмент уроку з використанням методу евристичної бесіди, доведіть його ефективність.
22. Обґрунтуйте структуру уроку вивчення нового матеріалу у 8 класі з поглибленим вивченням української мови. (Тему уроку оберіть самостійно).
23. Загальна характеристика займенника як частини мови. Співвідношення займенників з іншими частинами мови. Групи займенників за значенням. Прономіналізація.
24. Дієслово. Значення, граматичні ознаки дієслова. Дві основи дієслова. Категорія виду, перехідності/неперехідності, стану. Зворотні дієслова, безособові дієслова, способи творення дієслів.
25. Походження та історія вивчення прислівника. Лексико-граматичні розряди прислівника. Категорія ступенів порівняння прислівника.
26. Сутність і основні категорії проблемного навчання української мови в старших класах профільної школи. Розробіть проблемні завдання з теми «Наказовий спосіб дієслова».
27. Концепція гри в мистецтві і літературознавстві.
28. Проілюструйте фрагмент уроку з застосуванням двох-трьох прийомів методу творчого читання, доведіть їх доцільність.

29. Розробіть фрагмент уроку вивчення нового матеріалу учнями 10 класу профільної школи з теми «Правопис особових закінчень дієслів I та II дієвідмін теперішнього часу».
30. Основні поняття наратології.
31. Особливості вивчення драматичних творів української літератури. Наведіть приклад фрагменту уроку по вивченню драматичного твору.
32. Розробіть фрагмент уроку узагальнення і систематизації знань учнів 10 класу профільної школи з теми «Правопис займенників та часток».
33. Рецептна естетика: основні ідеї, предствники, актуальність.
34. Особливості вивчення епічних творів у школі. Наведіть приклад фрагменту уроку по вивченню епічного твору.
35. Види літературознавчого аналізу. Теорія інтерпретації і її застосування в літературознавстві.
36. Наведіть приклад ефективного застосування дослідницького методу на уроці української літератури.
37. Розкрийте методику опрацювання стилів у 10 класі профільної школи та наведіть приклади вправ стилістичного змісту.
38. Редукція, асиміляція голосних фонем. Наголос української мови. Інваріант і варіанти губно-губної фонемі /в/. Теорії складу.
39. Обґрунтуйте структуру уроку вивчення нового матеріалу у 8 класі з поглибленим вивченням української мови. (Тему уроку оберіть самостійно).
40. Асиміляція приголосних за дзвінкістю/глухістю. Фонетична транскрипція. Фонетична природа наголосу української мови. Артикуляційно-акустична характеристика голосних заднього ряду. Будова мовленнєвого апарату.
41. Аналіз підручників з української мови для учнів 8 – 9 класів з поглибленим вивченням.
42. Предмет лексикології. Слово як одиниця мови. Багатозначність слів у сучасній українській мові. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Пароніми.

43. Предмет фразеології. Основні фразеологічні концепції. Класифікація фразеологічних одиниць. Джерела фразеології.
44. Виступ та дискусія як форми удосконалення мовленнєвих навичок учнів 8 – 9 класів з поглибленим вивченням української мови. Запропонуйте тему дискусії або виступу з української мови. Розвиток української орфографії.
45. Принципи українського правопису. Словотвір (дериватологія). Об'єкт і завдання словотвору. Словотвірна структура слова в українській мові. Словотвірний тип. Продуктивність словотвірного типу. Способи словотвору в сучасній українській літературній мові.
46. Сучасні підходи до вивчення риторики в 11 класі профільної школи. Розробіть фрагмент уроку з риторики.
47. Семантико-граматичні категорії іменника. Поділ іменників на відміни. Прикметник. Загальна характеристика прикметника як частини мови.
48. Розряди прикметників за значенням. Ступені порівняння якісних прикметників. Повні і короткі форми прикметників. Тверда й м'яка групи. Відмінкові парадигми прикметників.
49. Загальна характеристика числівника як частини мови. Розряди числівників за значенням та граматичними ознаками. Групи числівників за будовою. Відмінювання числівників.
50. Запропонуйте схеми-опори, узагальнювальні таблиці до теми «Відмінювання кількісних числівників». Обґрунтуйте доцільність використання мнемонічних прийомів.
51. Постколоніальна критика: основні ідеї, представники, актуальність.
52. Наведіть приклад системи запитань, спрямованих на реалізацію проблемно-тематичного шляху аналізу. Загальна характеристика односкладних речень. Внесок мовознавців у вивчення односкладних речень. Безособові та інфінітивні речення. Односкладні номінативні речення.
53. Розробіть 5 – 7 проблемних завдань для учнів 11 класу профільної школи з теми «Загальна характеристика односкладних речень».

- 54.Інтертекстуальність як теоретико-літературна проблема.
- 55.Наведіть приклад навчальної ситуації на етапі підготовки до аналізу художнього твору.
- 56.Наведіть приклади проблемних завдань до теми «Розряди прикметників за значенням» для учнів 10 класу профільної школи.
- 57.Гендерні студії в літературознавстві.
- 58.Наведіть приклад навчальної ситуації уроку, де використовується пообразний шлях аналізу художнього твору.
- 59.Системний підхід у навчанні морфології української мови в 10 класах профільної школи. Розробіть фрагмент уроку з теми «Відміни іменника».
- 60.Основні риси феміністичної критики в літературознавстві.
- 61.Наведіть приклад фрагменту уроку, на якому здійснюється аналіз художнього твору шляхом «услід за автором».
- 62.Особливості структурно-семіотичного підходу в літературознавстві.
- 63.Наведіть систему запитань, спрямовану на аналіз художнього твору.
- 64.Інтерактивні методи навчання української мови в старших класах профільної школи. Реалізація ІКТ на уроках з української мови.
- 65.Психоаналіз і сучасне літературознавство: проблема взаємодії
- 66.Наведіть приклад навчальної ситуації уроку – сприйняття художнього твору. Який метод буде відігравати домінуючу роль?
- 67.Особливості психоаналізу, його сучасні інтерпретації.
- 68.Наведіть приклад навчальної ситуації уроку – сприйняття художнього твору. Який метод буде відігравати домінуючу роль?
- 69.Позакласна робота з української мови у 8 – 9 класах з поглибленим вивченням. Розробіть тематику позакласних заходів з української мови.
- 70.Постструктуралізм і деконструктивізм у літературознавстві
- 71.Наведіть приклад навчальної ситуації на етапі підготовки до аналізу художнього твору.
- 72.Основні риси та етапи розвитку структуралізму.
- 73.Наведіть приклад навчальної ситуації уроку – сприйняття художнього твору. Який метод буде відігравати домінуючу роль?

- 74.Складносурядні речення. Проблеми дослідження складносурядних речень. Складносурядні речення відкритої та закритої структури.
- 75.Розробіть 5 – 7 проблемних завдань для учнів 11 класу профільної школи з теми «Складносурядні багатоконпонентні конструкції».
- 76.Компаративістика як літературознавча галузь.
- 77.Особливості вивчення ліричних творів української літератури. Наведіть приклад фрагменту уроку по вивченню ліричного твору
- 78.Методика поглибленого вивчення односкладних речень. Розробіть фрагмент уроку.
- 79.Значення ідей структуралізму для літературознавства.
- 80.Наведіть приклад слова вчителя на етапі підготовки до сприйняття художнього твору.
- 81.Види літературознавчого аналізу. Теорія інтерпретації і її застосування в літературознавстві.
- 82.Наведіть приклад ефективного застосування дослідницького методу на уроці української літератури.
- 83.Структурно-семантичні типи складнопідрядних речень. Складнопідрядні речення нерозчленованої структури. Складнопідрядні речення розчленованої структури: загальна характеристика.
- 84.Дидактична гра на уроках української мови в старших класах профільної школи. Наведіть приклади.
- 85.Літературний процес: проблеми дослідження в сучасному літературознавстві.
- 86.Присудок і його типи. Простий і складений дієслівний присудок. Складений іменний присудок. Морфологічне вираження присудка різної будови.
- 87.2.Розробіть схеми-моделі для учнів 11 класу профільної школи до теми «Присудок і його типи». .
- 88.Постмодернізм як художня система.
- 89.Наведіть приклад навчальної ситуації уроку, де використовується пообразний шлях аналізу художнього твору.

90. Наведіть приклад слова вчителя на уроці по вивченню біографії письменника в старших класах.
91. Складні безсполучникові речення. Проблема статусу безсполучникових складних речень. Семантико-синтаксичні відношення між частинами безсполучникового речення.
92. Засоби навчання, роль, місце та методика їх використання у процесі навчання української мови в старших класах профільної школи.
93. Читач як чинник літературного процесу. Проблеми дослідження в сучасному літературознавстві.
94. Наведіть приклад фрагменту уроку, на якому здійснюється аналіз художнього твору шляхом «услід за автором».
95. Розробіть фрагмент уроку вивчення нового матеріалу учнями 11 класу профільної школи з теми «Складнопідрядні речення нерозчленованої структури».
96. Проблема традиції й новаторства в літературі.
97. Наведіть систему запитань, спрямовану на аналіз художнього твору.
98. Методика поглибленого вивчення фонетики. Розробіть фрагмент уроку.
99. Актуальність міждисциплінарних підходів у дослідженні літератури.
100. Розробіть фрагмент уроку з використанням методу евристичної бесіди, доведіть його ефективність.
101. Аналіз художнього тексту як проблема сучасного літературознавства.
102. Проілюструйте фрагмент уроку з застосуванням двох-трьох прийомів методу творчого читання, доведіть їх доцільність.
103. Граматична природа складнопідрядних речень. Принципи класифікації складнопідрядних речень.
104. Розробіть схеми-моделі для учнів 11 класу профільної школи до кожного типу складнопідрядного речення. Обґрунтуйте доцільність використання узагальнювальних схем та таблиць під час вивчення граматичної природи складнопідрядних речень.

105. Типологічний підхід у сучасному літературознавстві. Проблема вивчення літературних стилів.
106. Наведіть приклад навчальної ситуації уроку – сприйняття художнього твору. Який метод буде відігравати домінуючу роль?